

BỆNH NẤM MÓNG

BS NGUYỄN THỊ KIM UYÊN
PK NGOÀI DA_ TT MEDIC

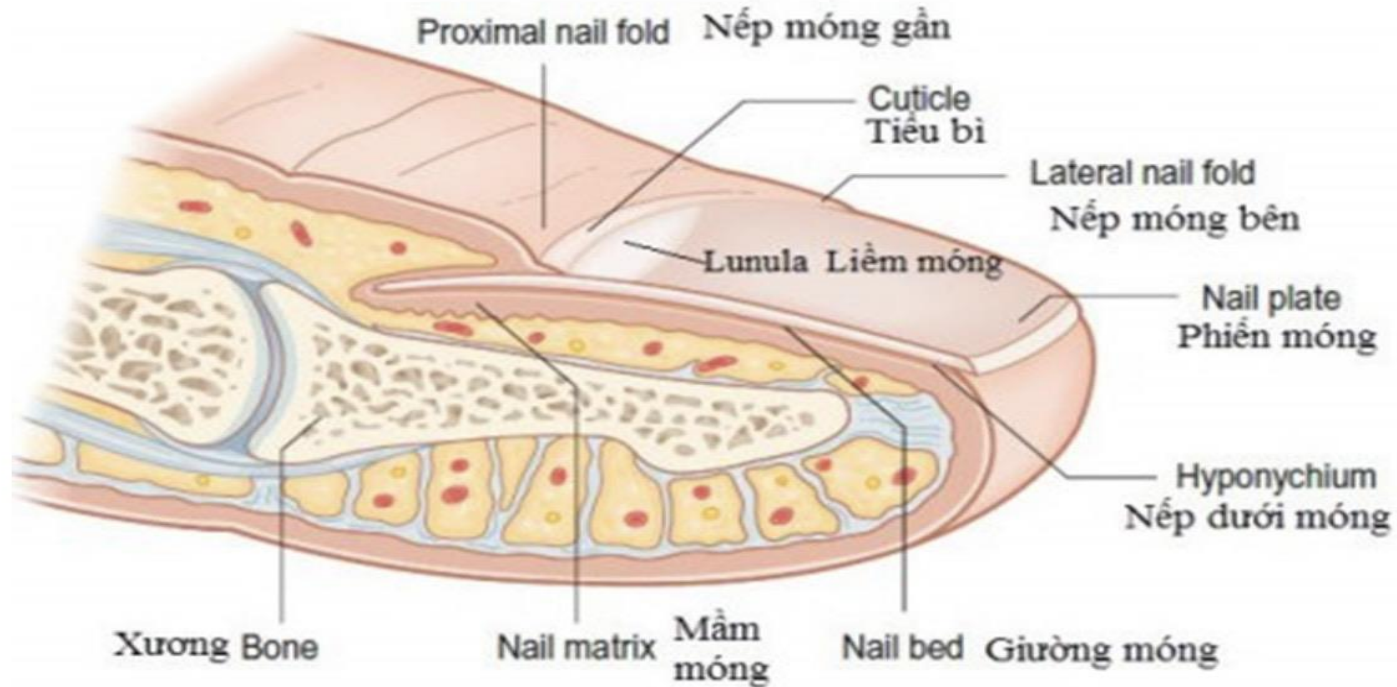

1. GIỚI THIỆU

Nấm móng là tình trạng nhiễm nấm ở móng và có thể liên quan đến bất kỳ thành phần nào của móng.

Mặc dù nấm móng không nguy hiểm, đe dọa đến đời sống, nhưng nó có thể biến dạng, gây đau, bất tiện trong sinh hoạt hàng ngày và giảm sự khéo léo trong công việc nghề nghiệp.

2. HÌNH ẢNH LÂM SÀNG

Hình 1: Cấu trúc của móng (Nguồn Baran & Dawber's 2012)

Dựa vào giải phẫu học của móng, hình ảnh lâm sàng được chia 5 loại

1. DLSO (Distal lateral subungual Onychomycosis): nấm từ bờ xa và bên của móng, đặc điểm là có tầng sừng móng và ly móng, thường là móng màu vàng trắng

2. WSO (White superficial onychomycosis) Móng trắng bề mặt

Đặc điểm: chỉ giới hạn ở móng chân, có những vết bột hoặc vệt trắng nhỏ trên bề mặt của phần móng. Móng trở nên thô xù xì và bề vụn một cách dễ dàng.

3. PSO (proximal subungual onychomycosis)
nấm móng từ bờ gần của móng

Đặc điểm: vùng móng trắng ở bờ gần của phần móng và di chuyển xa với sự dài móng.

4. EO (Endonyx onychomycosis) đặc điểm là nấm xâm nhập trực tiếp vào lớp keratin, khiến móng màu trắng sữa hoặc vàng, không có sự tăng sừng móng hay ly móng.

5. Candidal onychomycosis: nấm móng do Candida, thường gặp ở bn nhiễm Candida niêm mạc mãn tính hoặc suy giảm MD, thường kết hợp với viêm quanh móng

Bn có thể có sự kết hợp nhiều dạng nấm móng.

MỘT SỐ HÌNH ẢNH LÂM SÀNG TẠI PHÒNG KHÁM NGOÀI DA

3. NGUYÊN NHÂN & BỆNH HỌC

NGUYÊN NHÂN 3 loại nấm

- _ Dermatophytes: chiếm khoảng 65%
- _ Nấm men (yeasts)
- _ Nấm mốc không phải Dermatophytes

SINH LÝ BỆNH

Sinh lý bệnh học của nấm móng tùy thuộc vào thể lâm sàng

1. DLSO: nấm móng ở bờ xa và bờ bên. Đây là thể loại phổ biến nhất, thường do nấm từ da lòng bàn chân xâm nhập vào bờ xa hoặc là do dụng cụ làm móng. Nguyên nhân thường do Dermatophytes.
2. WSO: móng trắng bề mặt. Ít gặp hơn, do nấm xâm nhập trực tiếp vào bề mặt phiến móng. Nguyên nhân: do Dermatophytes hoặc do nấm mốc.

3. PSO (nấm móng từ bờ gần), ít phổ biến

Nấm xâm nhập vào móng qua nếp gấp gần và khu trú ở phần sâu, gây ra bởi nấm mốc.

4. EO (nấm móng nội sinh), là một dạng biến đổi của DLSO mà nhiễm nấm qua da và xâm nhập trực tiếp vào phiến móng.

5. Nấm móng do Candida: ít gặp

Gặp ở những bn có thay đổi đáp ứng MD, như là một yếu tố thuận lợi. Thường gặp ở bn có nhiễm Candida niêm mạc mãn tính, trẻ em, bn giảm MD.

4. CHẨN ĐOÁN

Các phương pháp

- _ soi tươi với KOH 20%
- _ cấy nấm
- _ PCR
- _ GPB

Một kết quả âm tính cũng chưa loại trừ được nấm móng, vì kết quả âm tính giả 10% đối với soi trực tiếp và khoảng 30% đối với nuôi cấy.

5. YẾU TỐ NGUY CƠ & BIẾN CHỨNG

CÁC YẾU TỐ NGUY CƠ

- _ bn có bệnh lý nấm da bàn chân: 30% bn nhiễm nấm da có bị nấm móng.
- _ loạn dưỡng móng
- _ tuổi cao: người trưởng thành nhiều gấp 30 lần trẻ em, khoảng 90% ở người lớn tuổi (người lớn tuổi thường nhiễm nấm mốc nhiều hơn).
- _ nam giới: nấm móng ảnh hưởng nam giới nhiều hơn nữ.
- _ tiếp xúc với người bị nấm da hoặc nấm móng
- _ bệnh lý mạch máu hoặc tiểu đường

BIẾN CHỨNG

Tình trạng tổn thương da cạnh móng có thể là đường vào của vi khuẩn, vì vậy có thể tăng lên nguy cơ nhiễm trùng. Biến chứng đối với người cao tuổi hoặc tiểu đường có thể là viêm mô tế bào, viêm tủy xương, nhiễm trùng huyết, hoại tử mô mềm...

6. ĐIỀU TRỊ

Lựa chọn điều trị tùy thuộc vào:

_ số lượng móng bị tổn thương

_ dạng lâm sàng

_ mức độ nặng của bệnh (diện tích bề mặt và độ dày móng tổn thương)

_ tình trạng bệnh lý đi kèm

Có thể không phải điều trị cho đến khi móng khởi hoàn toàn, vì những loại thuốc này vẫn tích lũy ở móng và vẫn còn hiệu quả sau khi ngừng thuốc uống. Quá trình móng mới mọc và về bình thường mất từ 12-18 tháng.

Thuốc thoa: Ciclopirox olamine 8% (có ở VN) được dùng khi tổn thương móng <1/2 kể từ bờ tự do, hoặc là khi bn không thể uống.

— Thuốc uống: Terbinafine, Itraconazole, Fluconazole

Sự kết hợp thuốc uống và thoa làm tăng hiệu quả điều trị.

Kết quả điều trị với Terbinafine

Bn đang điều trị với Fluconazole

7. KẾT LUẬN

Bệnh nấm móng rất phổ biến, ảnh hưởng đến sinh hoạt hàng ngày, đôi khi gây những biến chứng nhiễm trùng nghiêm trọng, vì vậy cần phải điều trị.

Điều trị nấm móng cần phải kiên trì và tránh những yếu tố nguy cơ để có hiệu quả tốt và hạn chế tái phát.